

Zestaw tematów na ustną część egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2013/2014

Literatura

1. Rozczarowanie jako temat literacki. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła literackie z różnych epok.
2. Motyw szatana w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych utworach różnych epok.
3. Nurt literatury funeralnej. Zaprezentuj różnorodne przykłady funkcjonowania na przesłaniu epok i dokonaj analizy wybranych dzieł.
4. „Marność nad marnościami i wszystko marność” - przedstaw biblijny rodowód motywu „vanitas” i wykaż jego obecność w tekstach literatury różnych epok.
5. Przyczyny i skutki przemiany wewnętrznej człowieka. Omów problem na przykładach postaci wybranych z literatury.
6. Science fiction a fantasy. Odwołując się do wybranych przykładów literatury fantastycznej, przedstaw podobieństwa i różnice w kreacji świata w obu odmianach gatunkowych.
7. Omów mechanizmy działania systemu totalitarnego na wybranych przykładach literatury polskiej i obcej.
8. „Polska to jest wielka rzecz” – które utwory z literatury polskiej mogłyby mieć za motto słowa Stanisława Wyspiańskiego? Uzasadnij.
9. Galeria bohaterów komediowych. Zaprezentuj własną propozycję zestawienia rozmaitych postaci literackich z różnych epok i porównaj ich wizerunki.
10. Literatura jako narzędzie walki z nietolerancją. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów literatury różnych epok.
11. Motyw cierpienia w literaturze. Rozwiń problem na wybranych przykładach.
12. Przedstaw portret artysty przekłętego w literaturze.
13. Scharakteryzuj funkcję różnorodnych motywów tańca w wybranych utworach literackich.
14. Porównaj, na wybranych przykładach literackich, różne przedstawienia motywu dworku polskiego.
15. Cierpienie spowodowane miłością w literaturze. Przedstaw to zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
16. Dzieci i rodzice w literaturze różnych epok. Przedstaw to zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
17. Dziecko widziane oczami twórców literatury. Przedstaw to zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
18. Analizując wybrane przykłady z literatury, przedstaw obraz wielkich Polaków.
19. Polska literatura fantastyczna i historyczna – dwa sposoby mówienia o rzeczywistości. Porównaj, jaką pełnią funkcję, odwołując się do wybranych przykładów.
20. Walka dobra ze złem. Omów temat, odwołując się do wybranych dzieł literatury.

21. Zanalizuj znaczenie motywu pracy w wybranych utworach literackich.
22. Na przykładach utworów wybranych epok omów różne sposoby kreacji literackiego obrazu Polski i Polaków.
23. Analizując utwory wybranych epok literackich, przedstaw sposób realizacji motywu fatum w literaturze.
24. Przedstaw i zanalizuj literacki obraz motywu władzy w wybranych epokach literackich.
25. Porównaj różnorodne ujęcia motywu utopii w wybranych utworach literackich.
26. Różne sposoby kreacji artysty jako bohatera literackiego. Zanalizuj temat na dowolnych przykładach.
27. Omów sposób mówienia o martyrologii narodu polskiego w wybranych utworach literackich.
28. Motyw zemsty w literaturze na przestrzeni wieków. Przedstaw zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
29. Sposoby wyrażania uczuć do kobiety w twórczości wybranych poetów i pisarzy różnych epok. Omów temat na podstawie wybranych utworów literackich.
30. Określ i oceń kodeks moralny wybranych bohaterów literackich z różnych epok.
31. Motyw męża w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych utworach różnych epok.
32. Motyw żony w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych utworach różnych epok.
33. Motyw syna w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych utworach różnych epok.
34. Motyw córki w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych utworach różnych epok.
35. Manifesty programowe. Omów temat na podstawie wybranych utworów literackich różnych epok.
36. Być poetą – znaczy mówić światu „nie”. Wskaż i omów utwory dawnej i współczesnej literatury, które są wyrazem niezgody na zło dostrzeżone w istniejącej rzeczywistości.
37. Dramat pokolenia „apokalipsy spełnionej”. Omów zagadnienie odwołując się do znanych Ci tekstów poetyckich.
38. Kryteria piękna. Omów wybrane koncepcje estetyczne. Wypowiedź zilustruj przykładami tekstów literackich.
39. Dydaktyczne funkcje literatury. Omów temat na wybranych przykładach pochodzących z różnych epok literackich.
40. Parabola jako sposób prezentacji świata w literaturze. Omów temat na wybranych przykładach.
41. Przenikanie się świata nadprzyrodzonego z realnym w literaturze. Przedstaw funkcję tego zabiegu artystycznego, analizując wybrane przykłady.
42. Rozmowy człowieka z Bogiem. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
43. Portret chłopca w literaturze. Scharakteryzuj na podstawie wybranych utworów.
44. Wieś i jej mieszkańcy. Przedstaw funkcjonowanie tematu w literaturze.
45. Motyw winy i kary, jego funkcje w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
46. Motyw buntu. Omów jego funkcje w literaturze różnych epok.
47. Psychika zbrodniarza jako temat literacki. Przedstaw na wybranych przykładach.
48. Wpływ wojny na psychikę ludzką i moralność. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów literackich.

49. Idealiści i marzyciele w literaturze. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
50. Portrety przyjaciół w literaturze. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory z różnych epok.
51. Omów znaczenie motywu zdrajcy i zdrady w literaturze wybranych epok.
52. Przestaw i zinterpretuj funkcjonowanie motywu ogrodu w wybranych utworach literackich.
53. Motyw pieniędzy w literaturze. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory z różnych epok.
54. Słynni kochankowie w literaturze różnych epok. Scharakteryzuj ich w oparciu o wybrane utwory.
55. Wykorzystując wybrane utwory, zaprezentuj portret cudzoziemca w literaturze polskiej na przestrzeni wieków.
56. Związki baśni, legend i przekazów ludowych z literaturą fantastyczną. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.
57. Wizja początku świata i człowieka w świetle literatury i wybranych dzieł sztuki.
58. Literackie reinterpretacje mitów antycznych. Scharakteryzuj sposoby i cele stosowania tego zabiegu, odwołując się do wybranych przykładów.
59. Utwór literacki zwierciadłem czasów, w jakich powstał. Zanalizuj problem, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
60. Różne sposoby prezentacji kobiety w literaturze. Omów temat na podstawie wybranych utworów z literatury różnych epok.
61. Refleksje nad filozofią w literaturze różnych epok. Omów temat w oparciu o wybrane dzieła.

Związek literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Sceny batalistyczne w literaturze, filmie i malarstwie. Omów sposoby ich przedstawiania i funkcje w wybranych dziełach.
2. Przedstaw różne ujęcia motywu przebaczenia w literaturze i sztuce, analizując wybrane dzieła.
3. Scharakteryzuj i oceń wybitne kreacje aktorskie w wybranych adaptacjach filmowych utworów literackich.
4. Erotyka w literaturze i sztuce. Przedstaw to zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła.
5. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie. Przedstaw to zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła.
6. Scharakteryzuj sposób przedstawiania rzeczywistości w czasach PRL-u, analizując wybrane utwory literackie i filmowe.
7. Różne wizerunki aniołów w malarstwie i literaturze. Scharakteryzuj sposoby ich przedstawiania w oparciu o wybrane przykłady.
8. Wolność jako temat literatury i sztuki. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.
9. Symbolika stroju w literaturze i innych dziełach sztuki. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła.
10. Motywy wampiryczne w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła.
11. Portret narkomana i środowiska, w którym żyje. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane dzieła literackie i filmowe.

12. Motyw samobójstwa w literaturze i filmie. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
13. Motyw starości w literaturze i sztuce. Omów jego funkcjonowanie w wybranych utworach.
14. Przedstaw i omów różnorodność ujęcia motywu tańca w sztuce wybranych epok.
15. Kulinaria w literaturze i sztuce. Omów funkcje tego motywu w wybranych dziełach.
16. Obraz miasta w literaturze i filmie. Analizując temat, odwołaj się do wybranych przykładów.
17. Motyw mistrza i ucznia w literaturze i filmie. Omów jego funkcjonowanie w wybranych dziełach.
18. Eros i Tanatos w literaturze i sztuce. Rozwiń temat opierając się na malarstwie Malczewskiego i wybranych przykładach literackich.
19. Różne ujęcia motywu Piety w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów z różnych epok.
20. Literackie i filmowe portrety ojców. Zaprezentuj i porównaj, odwołując się do wybranych dzieł.
21. Różne ujęcia motywu gór w literaturze i sztuce. Analizując temat, odwołaj się do wybranych przykładów.
22. Literacki i malarski obraz piekła i szatana w utworach różnych epok. Przedstaw podobieństwa i różnice.
23. Fascynacja brzydotą w literaturze i malarstwie. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
24. Holocaust w literaturze i filmie. Rozwiń temat na podstawie wybranych tekstów kultury.
25. Przedstaw motyw zbrodni doskonałej na podstawie tekstów kultury różnych epok.
26. Różne ujęcia ludowych obyczajów w polskiej literaturze i sztukach plastycznych. Przeanalizuj zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
27. Topos stworzenia świata w literaturze i sztuce. Omów jego funkcję, analizując wybrane utwory literackie i dzieła plastyczne.
28. Przedstaw różnorodny wizerunek Boga w literaturze i sztuce wybranych epok.
29. Omów funkcje motywu ikaryjskiego w malarstwie i literaturze. Odwołaj się do wybranych dzieł różnych epok.
30. Mistrzowie polskiej piosenki literackiej. Porównaj twórczość wybranych autorów (np. Agnieszki Osieckiej, Jonasza Kofty, Jeremiego Przybory, Wojciecha Młynarskiego).
31. Inspiracje ludowe w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
32. Madonny w literaturze i sztuce różnych epok. Zanalizuj i porównaj wybrane dzieła.
33. Na wybranych przykładach przedstaw różne aspekty cierpienia w literaturze i sztuce wybranych dzieł.
34. Przedstaw portrety kobiet w literaturze i sztuce w oparciu o wybrane przykłady.
35. Człowiek wobec natury w literaturze i malarstwie. Przedstaw i zanalizuj zagadnienie na wybranych przykładach różnych epok.
36. Literacki i malarski obraz matki. Zanalizuj i porównaj dowolne dzieła.
37. *Non omnis moriar*. Odwołując się do wybranych dzieł literackich i malarskich, przedstaw jakie wartości decydują o nieśmiertelności dzieła.
38. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw i porównaj różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce.
39. Katastroficzne wizje i obrazy zagłady w dziełach literackich i filmowych (analiza wybranych dzieł).

40. Zagadki kryminalne i sposoby ich rozwiązywania w literaturze i filmie. Przedstaw zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.
41. Przedstaw funkcjonowanie toposu ogrodu w wybranych dziełach sztuki z różnych epok.

Język

1. Metaforyka tytułów prasowych. Zanalizuj wybrane przykłady i ocen ich trafność.
2. Język sprawozdawców sportowych. Na wybranych przykładach dokonaj analizy słownictwa, frazeologii oraz składni.
3. Język ezopowy w literaturze. Omów, wykorzystując odpowiedni materiał literacki.
4. Język piosenek młodzieżowych. Wyjaśnij, jakie tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny znalazły w nim odzwierciedlenie.
5. Humor w zeszytach uczniowskich i wypowiedziach nauczycieli. Analizując zgromadzony materiał, omów rodzaje błędów językowych występujących w wybranych przykładach.
6. Retoryka dawniej i dziś. Dokonaj analizy środków językowych w tekstach staropolskich i współczesnych mowach sejmowych.
7. Analizując zgromadzony materiał językowy, scharakteryzuj zapożyczenia we współczesnym języku polskim. Oceń ich celowość.
8. Neologizmy poetyckie. Omów ich funkcję w poezji.
9. Stylizacje językowe w literaturze polskiej. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
10. Komizm językowy w literaturze – na wybranych utworach przedstaw jego funkcje i różne sposoby realizacji.
11. Scharakteryzuj na wybranych przykładach słownictwo internetowe. Oceń jego poprawność w kontekście kultury języka.
12. Język reklam i tekstów propagandowych. Przedstaw ich funkcję na wybranych przykładach.
13. Reklama jako kreacja świata odbiorcy. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów reklamowych.
14. W jaki sposób język reklam wykorzystuje różne funkcje językowe, by kształtować świadomość i potrzeby odbiorców? Omów zagadnienie w odniesieniu do wybranych przykładów.
15. Na wybranych przykładach scharakteryzuj zjawisko manipulacji językowej (wykorzystaj teksty literackie i prasowe).
16. Funkcje stylizacji modlitewnych w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
17. Zanalizuj funkcję słownictwa utworów o tematyce fantastycznej na przykładzie wybranych dzieł.

Tematy zgłoszone przez uczniów

1. Zabójstwo w literaturze. Omów temat w oparciu o wybrane utwory z literatury polskiej i obcej. (Temat zgłoszony przez Dariusza Biercia, klasa III TI)

2. Utopie i antyutopie w literaturze. Zaprezentuj sposób ich kreowania i funkcje na wybranych przykładach literackich. (Temat zgłoszony przez Michała Główkę, klasa IIIa TE)
3. Na podstawie analizy tekstów z prasy kobiecej zaprezentuj obraz świata, jaki one kreują oraz ich wpływ na odbiorców. (Temat zgłoszony przez Agatę Krychowską, klasa IIIa TE)
4. „Cierpienie jest nauczycielem” - Ajschylos. Rozważ różne aspekty cierpienia w oparciu o dzieła literackie. (Temat zgłoszony przez Rafała Moslera, klasa IIIa TE)
5. Różne wizerunki kobiet w literaturze. Przedstaw zagadnienie, sięgając do wybranych utworów różnych epok. (Temat zgłoszony przez Annę Dudyńską, klasa IIIa TE)
6. Język reklam jako kreator świata. Zaprezentuj to zagadnienie na konkretnych przykładach. (Temat zgłoszony przez Bartłomieja Sekurę, klasa IIIa TE)
7. Literacki portret narkomana i środowiska, w którym żyje. Zanalizuj motyw na wybranych przykładach literatury współczesnej. (Temat zgłoszony przez Marka Szczęsnego, klasa IIIa TE)
8. Bohaterowie, motywy i wątki LGBT w literaturze. Przedstaw to zagadnienie, sięgając do wybranych utworów różnych epok. (Temat zgłoszony przez Katarzynę Skalecką, klasa IIIa TE)
9. Funkcja polityki w literaturze fantasy. Omów temat w oparciu o wybrane dzieła. (Temat zgłoszony przez Krystiana Maciejewskiego, klasa III TI)
10. Wpływ doświadczeń z przeszłości na kształtowanie się charakterów postaci literackich. Omów temat w oparciu o wybrane dzieła. (Temat zgłoszony przez Patrycję Ganske, klasa III TI)
11. Nawiązania do Biblii w dziełach literackich i filmowych. Omów temat w oparciu o wybrane dzieła. (Temat zgłoszony przez Artura Bugajskiego, klasa III TI)
12. Elementy różnych filozofii w dziełach literackich. Omów ich funkcje w oparciu o wybrane dzieła. (Temat zgłoszony przez Łukasza Janasza, klasa III TI)